
KBP

KENNISCENTRUM
BILDUNG EN
PERSOONSVORMING

JOEP DOHMEN OVER
BILDUNG
SOCRATESLEZING

HTF HOGESCHOOL
VOOR TOEGEPASTE
FILOSOFIE

ARTIKEL
SJOERD SLAGTER
PHRONESIS

UITNODIGING 11 OKTOBER

KENNISCENTRUM BILDUNG EN PERSOONSVORMING

Persoonsvorming: wat doet UW school eraan?

Bildung als begeleide zelfvorming - prof. dr. Joep Dohmen

Hoe kunnen we kinderen die nu naar school gaan, zo goed mogelijk voorbereiden op de samenleving en arbeidsmarkt van 2032? Dit was de centrale vraag uit het visietraject *Ons Onderwijs 2032*. De samenleving verandert in hoog tempo en jongeren groeien op in onzekere tijden. Dit vraagt om onderwijs met aandacht voor persoonsvorming. Volgens het adviesrapport dient het voortgezet onderwijs veel meer aandacht aan *Bildung* en persoonsvorming te besteden. Persoonlijkheid is al jaren de belangrijkste voorspeller van succes. Het belang van de persoonlijkheid zal voor de toekomstmogelijkheden van jongeren alleen maar toenemen.

Volgens Sjoerd Slagter, voormalig voorzitter van de VO-raad, is het huidige onderwijs doorgeschoten in het meten van louter cognitieve vaardigheden en wordt er te weinig aandacht besteed aan *Bildung*, persoonlijkheids- ontwikkeling en karaktervorming.

Persoonlijkheid
is al jaren
de belangrijkste
voorspeller
van succes.

Hoe leiden we onze leerlingen op tot de juiste personen voor een onvoorspelbare toekomst?

Eind vorig jaar heeft de Tweede Kamer besloten om de aanbevelingen van *Ons Onderwijs 2032* uit te laten werken door ontwikkelteams, samengevoegd tot *Curriculum.nu*. Maar dit geldt niet voor persoonsvorming: deze belangrijke opdracht wordt als vrije kwestie overgelaten aan de scholen. Daarmee zien alle Nederlandse scholen zich geplaatst voor het beantwoorden van de volgende vraag: Hoe leiden we onze leerlingen op tot de juiste personen voor een onvoorspelbare toekomst?

Kenniscentrum

Het Kenniscentrum *Bildung en Persoonsvorming* beoogt een impuls te geven aan de persoons- en karaktervorming in het onderwijs, door dit vanuit een (toegepast) filosofisch perspectief te benaderen. Leidend hierbij is het toonaangevende gedachtegoed van prof. dr. Joep Dohmen, die *Bildung* opvat als ‘begeleide zelfvorming’. Het Kenniscentrum wil oplossingen bieden voor de handelingsverlegenheid die op dit punt in het onderwijsveld bestaat. Door een (toegepast) filosofische benadering kan ook het reeds bestaande en veel bekritiseerde vak ‘burgerschap’ een nieuwe en zinvolle inhoud krijgen. Over de noodzaak van vorming bestaat geen verschil van mening: uit onderzoek van DUO blijkt dat zo’n 98 procent van de docenten van mening is dat zij “bijdragen aan overdracht van morele waarde” en ruim 87 procent vindt “dat de school meer en expliciet aandacht aan vorming zou moeten schenken”. Tegelijkertijd vindt slechts 25 procent van de docenten dat zij hierop tijdens hun opleiding voldoende zijn voorbereid. In het Kenniscentrum is veel deskundigheid op het gebied van *Bildung* en persoonsvorming samengebracht.

Commitment

In oktober 2018 belegt het Kenniscentrum een bijeenkomst met Nederlandse schoolleiders en schoolbestuurders. Tijdens deze bijeenkomst zal worden geïnventariseerd waaraan in het onderwijsveld behoefte bestaat om op een zinvolle wijze de opdracht tot persoonsvorming in te kunnen vullen. Aan deze eerste bijeenkomst zijn geen kosten verbonden. Wel vragen wij van de deelnemers een commitment aan het gezamenlijke doel: de ontwikkeling van een praktische en concreet toepasbare didactiek om persoonsvorming in het onderwijs zinvol vorm te geven.

Dit traject biedt individuele scholen de kans om zich te profileren als ‘*Bildungs*-school’.

Jan Bransen

Alexandra Bronsveld

Joep Dohmen

Arjo Klamer

Joan de Ruijter

Martin Slagter

Sjoerd Slagter

Vragen vanuit het onderwijs zijn hierbij leidend voor ons. Wat kunnen we leren van *good practices* en lessen uit de praktijk en hoe komen vervolgens tot lessen vóór die praktijk? In het Kenniscentrum is veel deskundigheid aanwezig, die ingezet wordt om deze vragen van een werkbaar antwoord te voorzien. Dit traject biedt individuele scholen de kans om zich te profileren als ‘*Bildungs*-school’.

Gesprekssessies

In verschillende gesprekssessies, met maximaal 20 deelnemers per sessie, gaan we in op de problematiek van vorming en zelfvorming, en zoeken we naar een geschikt vocabulaire om deze gesprekken vervolgens op school, in de personeelskamer en in de klas te kunnen voeren. Uw school kan aan deze sessies, die een verkennend karakter zullen hebben, gratis deelnemen. Als gesprekspartners denken we in deze fase vooral aan schoolbestuurders en schoolleiders. Inschrijving voor de gesprekssessies geschiedt op volgorde van aanmelding (vol = vol).

Het Kenniscentrum bestaat uit de volgende personen: prof. dr. Jan Bransen, drs. Alexandra Bronsveld, prof. dr. Joep Dohmen (voorzitter), prof. dr. Arjo Klamer, drs. Joan de Ruijter, drs. Martin Slagter en drs. Sjoerd Slagter.

KBP

KENNISCENTRUM BILDUNG EN PERSOONSVORMING

Datum	: donderdag 11 oktober a.s.
Tijd	: 13.30 - 16.30 uur
Locatie	: Utrecht (precieze locatie wordt nader bekendgemaakt)
Aanmelden	: via info@hogeschoolvoortoegepastefilosofie.nl
Meer info	: Sjoerd Slagter (06-21284171) Joep Dohmen (06-10602351)

Afsluitend: netwerkborrel